

Přehlížené pecky: Odplata Mela Gibsona ve verzi, kterou jsme nikdy neměli vidět

Že je Odplata s Melem Gibsonem z roku 1999 známý hit, tak proč její umístění v Přehlížených peckách? Ano, kinosestřih skutečně úspěchu dosáhl. A ten samý jste si včera večer mohli pustit v televizi. Zato jeho temnější režisérská verze s názvem Payback - Straight Up si své diváky stále hledá.

O čem to je? Gangster Porter (Mel Gibson) společně se svou ženou a sadistickým parťákem Valem Resnickem ukradnou čínské mafii sto čtyřicet tisíc dolarů. Porter chce svůj sedmdesátitisícový podíl, místo toho ale dostane kulku do zad. Přežije a vrátí se pro své peníze. Nic víc nechce. A taky nic míň.

Napřed trocha historie. Brian Helgeland šel do projektu s tím, žen natočí drsnou story o jednom podraženém gangsterovi. Výsledek se ale studiu nelíbil, Helgeland byl doslova vyštípán z placu a nahrazen Johnem Myhrem, který dobrou třetinu filmu přetočil, dodal záporáka v podání Krise Kristoffersona a změnil koncept i finále filmu. Výsledkem byl i přes tyto tvůrčí zásahy obrovský hit a jeden z nejlepších Gibsonových filmů vůbec. Helgeland se nicméně odmítl s výsledkem smířit a léta usiloval o to, aby mohl vydat i svou verzi. Nakonec uspěl a v roce 2006 (tedy 7 let po uvedení kinoverze) vypustil na video vlastní vizi v té době již notoricky známého příběhu.

5 důvodů, proč Payback - Straight Up vidět:

1. Temnější hrdina. Už v původním filmu nebyl Porter žádné nevinátko. V Helgelandově verzi je to ale skutečný gangster, který se neštítí (pokud to situace vyžaduje) pořádně namlátit i vlastní ženě. Helgeland nevytvořil vyloženého hajzla, ale ani nehraje na notu klad'ase. Porter je v jeho podání žralok, se kterým by si mafiáni skutečně neměli zahrávat.

2. Filtr a voiceover pryč. Modrý filtr byl charakteristický pro původní film, stejně tak monology hlavního hrdiny. Obojí stylem odkazovalo na tehdy populární fláky Guye Ritchieho a Quentina Tarantina. Helgeland však nechtěl stvořit „cool“ podívanou, šlo mu noir záležitost. Obojí tudíž v jeho sestřihu chybí a překvapivě to vůbec nevádí. Přestože divák sleduje známý příběh, vidí ho díky těmto změnám v úplně novém světle.

3. Bronsonová místo Bronsona. Největším překvapením je nepřítomnost Krise Kristoffersona jako hlavního bosse. Místo něho má režisérská verze nesmlouvavou šéfkou na telefonu, která dokáže být Porterovi důstojným protihráčem i přesto, že jí nikdy nevidíme. A pak, že ženy nemohou velet mafii!

4. Finále! Celý sestřih vykazuje nejrůznější odchylky, ten pravý rozdíl ale nastupuje až s poslední třicetiminutovkou. Kinoverzi s „třemi prasátky“ nahradila excelentní akční pasáž na nádraží, která připomíná to nejlepší z Briana De Palmy. Grandiózní finále, které si s chutí dáte párkrát za sebou.

5. Helgeland. Jeden z nejtalentovanějších filmařů své generace dokazuje, že víra ve vlastní vizi se může vyplatit. Kéž by se jeho „tvrdohlavostí“ inspirovali i ostatní vyšachovaní režiséři, namísto aby tolerovali podobné necitlivé zásahy studia.

Jde o zcela unikátní situaci, kdy máme dva filmy na jedno téma, se stejným hrdinou a mnoha totožnými pasážemi a přesto jsou snímky ve výsledku naprosto rozdílné, co se pojetí i filingu týče. A oba jsou vynikající... něco podobného tuším filmová historie nepamatuje. Pokud máte kino *Odplatu* rádi, určitě si nenechte ujít i Helgelandovu verzi. Stála za čekání. **90%**